

Het Sliedrechts Dialect (762)

= ff d&k+ (Slierechse SMS-taol) Is effe denke

Onderlest, bij 't 750e stuksie, vroeg Dennis van deuze krant aan mijn hoen tijd of dat ikke me nou aailijk temet al met 't diëlect bezig hiew. 'k Mos is effe diep naedenke en nae 'n hortie kwam dut as antwoord. "Zôôveer asdà 'k weet, hè 'k m'n aaige me levelang al voor taol geïnteresseerd en 'k denk dà dat kwam omdà m'n opao en opoe nog aaltijd taomelijk Utrechs sprakke, trewaail ze toch temet al 40 jaer in Slierecht weunde." Slierechs praote dà dee je gewoon, daer doch ie nie bij nae en op straet daer hoorde je ommers nie aandere. Mor dà 'k 't echt bewust gong doen, dà mò nou temet 50 jaer geleeje weze, omdà 'k toe voor d'n êêste keer i m'n aaige diëlect moch voordraoge. 'k Gong op d'n Hôôgere Burger School (HBS) in 't Oranjeparrek in Dordt. Daer hà 'k 'n mêêster voor Nederlans die zellef aailijk beterder Braobans praottende as de taol waervoor die geleerd had en die die aan ons mos overdraoge. 't Was 'n haaleve paoter of kappelaon doche me êêst, want we han nò nooit iemand aandere zô hore praote. 't Lekent net 'n soortement domenee uit de kathelieke kaarek waer ovve me met de schoolraais wazze gewist. Jaot, 'k weet dà soort van dinger nog as d'n dag van gistere. Sommiges vâ mijn leeftijd beginne al 'n bietjie vergeterig te worre, mor daer het ik tetaol gêên last van. 'k Hè vriende en bekendes die dà somwaaile nie zô kanne wardere, want à 'k ze mè bepaolde dinger uit 'r jongesjaere om d'r ore slaot, dan doen ze net asof de Kraai weer is wat uit z'n duimpie zuigt. Wà waer is, is waer. Fantezie hè 'k zat, mor de waerhaaid is soms hard, veraal as ie d'r as zoveul, je levelang nog 'n scheldnaom aan overgehewe het ok.

Raor praote

Die mêêster die hà nog zô 'n echte zachte G en hij brouwde nie zô 'n klaain bietjie ok. As tie kwaod wier dan kò je pas echt lache, want dan gong die bekant hêêmel over in z'n moerstaol. Meraokels mooi vonge me dat. Van die rollende R-en (erren) die me verstinge as 'eggen' en van die butterzachte G's (Gees) as in 88, wiere uitgesproke as ach en tach en tich. Die mêêster, of lae 'k hun nou mor leraer noeme, die hà wà mè diëlect. As tie is 'n gedichie of verhaoltjie voorlas, dan was 't bekant aaltijd iets van Guido Gezelle of Stijn Streuvels, twêê Vlaomse schrijvers. Ik vongk 't schitterend, veraal omdà je zôôvel woordties tege kwam die me in 't Nederlans nie konne. Aan de hand van 't verhaoltjie gong die dan fantesere wat ovve die messchie wel zouwe kanne betekene. Nou was dat voor mijn ok weer niks nieuws, want azze me bij opoes atte en d'r wier nae 't ete 'n stuksie uit d'n bijbel geleze dan kwamme d'r ok van die, voor mijn en m'n broertie, onbegrijpelijke woorde verbij. En d'r wier dan toch echt in ons aaige Nederlanse taol voorgeleze, nie êêns in 't Slierechs, belnêênt zôôiets deeje ze nie. D'r wier mè stemverheffing voorgeleze, asof ze d'n domenee zellef wazze en as 't afgelôôpe was, dan zeeje ze in êên en dezellefden aosem weer met 'n nermaole stem, zôô azze ze aaltijd deeje: "Voor ie op straet gao speule, mot jie eefies hellepe met de vaet. Nou kà je nog kieze, wil ie afwasse of afdrôôge"?

GédéGé

An 't begin van dut verhaoltjie zee 'k al dà 'k 'n haaleven êêuw geleeje al in 't Slierechs moch voordraoge. Declamere, mò 'k aailijk zegge, want zôô noemde ze 't

en 't betekent dà je dan hardop en uit je blôôte hôôd iets mot opzegge. Tevaallig gong 't in 't gedichie wà 'k uitgekoze had ok over de vaet. 'k Had 't is geleze in "Zeskant", 'n persenêlsblaojchie, en 't was gemaakt deur êêne Gédégé en dà was de schuilnaom van Gijs de Gruyter hà 'k m'n aaige laete vertelle. M'n opao, die in de smêêjerij op 'De Klop' waarekte, die kreeg dà krantjie zô af en toe. Je zou Gijze d'n huisdichter van 't Zeskant hebbe kanne noeme, want hij sting d'r bekant aaltijd in en somtije deej die 't in 't Slierechs. Jammergenogt kan 'k m'n aaige aallêên de êêste vier regels nog mor 'n bietjie voor de gêêst haole en die gonge zôô:

Baos, me vaoder het 't verslaepe

hij komp voor 't êêste schoft nie op de wurref

Z'n klompe zel die wel nie vinge

die het ie gistere afgedaen en onder 't vaetebanksie laete staon

Wie, oh wie??

'k Zou best 't hêêle gedichie, of beter gezeed gedicht, want 't was 'n hêêl end, nog is wille naeleze en dan vergelijke met de spelling die me vendaeg d'n dag hantere. Trouwes, 't zou voor onze waarekroep aerdig weze azze me aal die Slierechse dinger van Gijze te pakke konne krijge. Messchie zijn d'r nog lezers die zukke krantjies nog op zolder hebbe legge en aandere mò 'k mor is bij de IHC gaon vraege ovve ze daer in 't archief nog wà kanne vinge. 't Zà me benieuwe, mor as 't zô is, dan hoor ie 't nog và mijn! Nou, dut was 't weer voor deuze keer. De mazzel aalemael en voor wie d'r eerdaes nog weggaot, 'n fijne vekansie. Ik het 't ondertusse, voor wat de zeumer angaot, al gehad en daer gao 'k i m'n vollegende stuksie is over schrijve.

Huib Kraaijeveld

P.S. Op onze website www.historie-sliedrecht.nl is ok aander verêênigingsnieuws te vinge, zôôas de stambôome van de families Roskam, Van der Vlies, Vroege en Cleton. Kom ok 's 'n kijksie neme in ons clubgebouw 't Onderhuys (Kerkbuurt 243). We zijn nou effe mè vekansie, mor in september benne me d'r weer! Op de website ok veul meer foto's over 't slôope en bouwe in Slierecht.